

**REVISTA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SPECIAL ȘI
SPECIAL INTEGRAT DIN JUDEȚUL ALBA**

ÎMPREUNĂ SPRE VIITOR

**Nr 7
2022**

ISSN 2784-0565

ISSN-L 2784-0565

**Editura
Universul Școlii**

REVISTĂ AVIZATĂ DE INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ALBA

COORDONATORI

-prof. **Cornel SANDU**, Inspector Școlar General -
Inspectoratul Școlar Județean Alba

-prof. **Dan CHERECHEȘ**, Inspector Școlar
General Adjunct - Inspectoratul Școlar Județean
Alba

-prof. **Monica PAUL** , Inspector pentru
Învățământ Special -Inspectoratul Școlar Județean
Alba

-prof. **Eugenia Marcela Dărămuș**, Director Casa
Corpului Didactic Alba

REDACTORI:

Prof. Rodean Rodica

Prof. Sevestrean Gabriela

COPERTA:

Grafică: prof. Mureșan Teodora

CONTACT:

revistaspecialab@yahoo.com

Analist programator: POPA IOAN

Responsabil Editura:

PROF. OROS LIGIA ELENA

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

Alba Iulia, Str. Gabriel Bethlen, Nr.7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax 0258/833101

Web: www.ccdab.ro, e-mail:office@ccdab.ro

COLABORATORI

CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ALBA IULIA

Prof. Suci Maria Cristina

Prof. Enculescu Maria

Prof. Hangău Teodora

Prof. Trif Veronica-Florentina

LICEUL TEHNOLOGIC „TIMOTEI CIPARIU” BLAJ

Prof. Sevestrean Gabriela

Prof. Mărginean Cornelia

Prof.- educator Pataki Ancuța

Prof. înv. primar Tutelea Mihaela

Prof.-educator Gubaș Laura

Prof. înv. primar Aron Maria

ȘCOALA GIMNAZIALĂ CAMPENI

înv. Marc Aurica

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SINGIDAVA” CUGIR

Prof.-educator Ioniță Maria

CUPRINS

- **Toleranță și atitudine pozitivă față de cei din jur -înv. Marc Aurica – Școala Gimnazială Câmpeni.....pag. 3**

- **Tipuri de inteligență- Prof. Suciu Maria Cristina -Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia.....pag. 4**

- **Tehnica terapeutică sun -rise în lucrul cu elevii cu CES- Prof.-educ. Ioniță Maria- Școala Gimnazială "Singidava",Cugir.....pag. 9**

- **Ateliere de vară "ȘOTRON" 2022- Profesor Enculescu Maria, Prof. Hangău Teodora , Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia.....pag.10**

- **Proiect de activitate terapeutică logopedică-Prof. Sevestrean Ana Gabriela, Liceul Tehnologic „ Timotei Cipariu” Blaj.....pag. 14**

- **Fișe de lucru- Prof. Trif Veronica-Florentina, Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Alba Iulia.....pag. 21**

- **Proiect educațional- DIVERSITATE ÎN EDUCAȚIE - prof. Pataki Ancuța, Tutelea Mihaela, Gubaș Laura, Aron Maria, Sevestrean Gabriela , Liceul Tehnologic „ Timotei Cipariu” Blaj.....pag. 25**

- **Integrarea prin sport a persoanelor cu dizabilități- Prof. Mărginean Cornelia, Liceul Tehnologic „ Timotei Cipariu” Blaj.....pag. 29**

STUDIU-TOLERANȚĂ ȘI ATITUDINE POZITIVĂ FAȚĂ DE CEI DIN JUR

înv. Marc Aurica – Școala Gimnazială Câmpeni

Toleranța presupune respectarea libertății celui alt, a modului său de a gândi, simți și acționa, a convingerilor sale. Ea semnifică acceptarea faptului că ființele umane, care se caracterizează natural prin diversitatea aspectului lor fizic, prin situația lor, felul de exprimare, comportamente și prin valorile lor, au dreptul de a trăi în pace și de a fi cei care sunt, căci nimeni nu trebuie să-și impună propriile opinii altuia. Toleranța e necesară atât între indivizi cât și în cadrul familiei și comunității.

Toleranța e necesară atât între indivizi cât și în cadrul familiei și comunității. Promovarea toleranței și modelarea atitudinilor față de diferite opinii, în sensul unei deschideri reciproce și al solidarității se poate realiza în școală, prin intermediul educației non-formale, dar și acasă și la locul de muncă.

Într-o societate modernă în care calculatorul ocupă o bună parte din timpul elevilor noștri, care accesează cele mai năstrușnice și violente jocuri, iar apoi își însușesc „manevre” pe care le pun în practică în colectivitate, manifestând comportament țăfnos, provocator și adesea intolerabil, sarcina educatorului de a stabili relații de armonie, echilibru și respect între elevi se complică direct proporțional cu vârsta acestora.

Educația este mijlocul cel mai eficient pentru a preveni intoleranța. Prima etapă, e de a învăța pe fiecare persoană din societate care-i sunt drepturile și libertățile, pentru ca ele să fie respectate și de a promova voința, de a proteja drepturile și libertățile altora. A-i învăța pe copii toleranța este un lucru important nu numai fiindcă face parte din respectarea legilor și din tradițiile noastre de ospitalitate, dar și fiindcă persoana care învață să fie deschisă față de diferențe va avea mai multe oportunități în educație, afaceri și în multe alte aspecte ale vieții.

O mare contribuție în acest sens o are școala. Educația pentru toleranță poate beneficia de aportul mai multor discipline de învățământ. Iată câteva dintre ele:

- cultura civică: presupune favorizarea acțiunilor de identificare și respectare a diversității, de respectare a drepturilor celorlalți prin analogie cu drepturile proprii, armonizarea individualității cu grupul, promovarea toleranței ca atitudine activă;

- istoria, poate realiza această cerință prin punerea accentului pe conviețuirea pașnică dintre diferite etnii și popoare, pe inițiativele de pace. Din prisma toleranței ar putea fi privite diversele orânduirii social – politice care au marcat evoluția omenirii, documentele care reglementau, în diversele epoci, conduitele indivizilor, diversele tipuri de dictaturi, împreună cu doctrinele lor intolerante, modul cum s-au constituit diverse organizații internaționale, viața și activitatea unor personalități care au luptat pentru respectarea drepturilor omului;

- religia are la bază principiul unității fundamentale a spiritului religios, principiul neutralității confesionale, principiul toleranței care înseamnă acceptare;

- geografia își manifestă potențialul formativ mai ales în ceea ce privește educația interculturală și pentru acceptarea diversității;

- consilierea și orientarea, prin realizarea unor activități în cadrul cărora elevul să fie ajutat să se cunoască pe el însuși și să-și îmbunătățească imaginea de sine;

Metode eficiente de a fi aplicate pentru educarea elevilor în spiritul toleranței:

- expunerea, poate fi utilizată și când li se prezintă elevilor unele elemente de ordin istoric, sau referitoare la drepturile omului, la democrație, la nediscriminare;

- problematizarea are ca nucleu o situație-problemă, având ca temă necesitatea limitării toleranței, conflictele valorice, infirmarea unor stereotipuri;

- dezbateră, având drept cerință esențială desfășurarea unei discuții la care să participe toți elevii, pe teme ca: necesitatea toleranței în societatea actuală, limitele toleranței, documente ONU, prezența unor stereotipuri în societate și efectele lor asupra relațiilor interumane;

- studiul de caz, având drept punct de pornire manifestări de intoleranță, discriminare sau excludere, situația în care s-au confruntat și se confruntă persoanele sau categoriile de persoane supuse marginalizării, exemple de bune practici;

- se mai pot folosi: jocul de rol, brainstorming-ul, eseul, proiectul, portofoliul;

Activitățile extrașcolare pot contribui și ele la realizarea acestei dimensiuni a educației. Întâlnirile elevilor cu anumiți invitați: specialiști și activiști în domeniul drepturilor omului, reprezentanți ai ONG-urilor, persoane aparținând unor minorități naționale, persoane cu dizabilități, reprezentanți ai asociațiilor persoanelor cu deficiențe, reprezentanți ai diferitelor culte religioase, pot ajuta în acest sens ca și diverse reuniuni la Clubul drepturilor omului, unde s-ar putea organiza activități cu participarea unor invitați, precum și alte dezbateri pe tema drepturilor omului, întâlniri cu elevi aparținând altor popoare, altor rase sau altor culte, voluntariatul, colaborarea cu revista școlii sau cu presa locală celebrarea Zilei Internaționale a Toleranței.

În calitate de cadru didactic, pot contribui la educarea elevilor în spiritul toleranței prin:

- afișarea într-un loc vizibil din clasă a principiilor care stau la baza toleranței;
- sărbătorirea Zilei Internaționale a Toleranței;
- întâlniri ale elevilor cu anumiți invitați: specialiști și activiști în domeniul drepturilor omului, reprezentanți ai ONG-urilor, persoane aparținând unor minorități naționale, persoane cu dizabilități, reprezentanți ai asociațiilor persoanelor cu deficiențe, reprezentanți ai diferitelor culte religioase;
- concursuri „Să fim toleranți!”, ”Fără violență!”, ”Violența nu e o soluție”;
- inițierea de activități care au în vedere sprijinirea persoanelor aflate în dificultate;

Mi-am propus să-i învăț pe elevi să gândească critic, constructiv și deschis, să-i determin să-și schimbe atitudinea ostilă atunci când sunt provocați. M-am străduit să le dezvolt spiritul deschis, flexibilitatea în schimbarea poziției, dacă este susținută de argumente convingătoare. I-am încurajat în a adopta poziții personale bazate pe argumente satisfăcătoare față de unele probleme a căror soluționare presupune exprimarea unor opțiuni, efectuarea unor alegeri bazate pe evaluarea proprie. Le-am solicitat formularea unui punct de vedere cât mai clar și mai bine fundamentat, să fie cât mai convingători pentru a-i face pe cei care au greșit să-și recunoască greșeala, să-și schimbe atitudinea și printr-un comportament normal și natural să renunțe la infatuare, să fie cât mai cumpătați și echilibrați în gesturi, limbaj și comportament.

Toleranța ca atitudine și comportament se învață, se însușește pe bază de modele de la cea mai fragedă vârstă, școala devenind laborator principal pentru practicarea toleranței, dar și agent de integrare socială. Toleranța pentru o lume nouă nu se moștenește prin naștere, ci se dobândește prin educație, pentru aceasta însă avem nevoie de un arsenal impunător de cunoștințe, dar și de formarea unei noi mentalități.

Bibliografie:

Piaget, J., Judecata morală la copil, E.D.P., București, 1980

Cucoș, C., Educația. Dimensiuni culturale și interculturale, Editura Polirom, Iași

Cucoș, C., Educația: Experiențe, reflecții, soluții. Iași: Editura Polirom, 2013.

TIPURI DE INTELIGENȚĂ

Prof. Suciu Maria Cristina
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia

Conceptul de inteligență nu este deloc un concept ușor de definit și de înțeles. O definiție “inteligentă” a inteligenței ar fi următoarea:

“Inteligența este capacitatea de mobilizare și de exercitare selectivă spontană sau reflexivă întotdeauna intențională și previzională, a resurselor multiple ale persoanelor, esențialmente a gândirii și imaginației, în funcție de natura situațiilor, mai mult sau mai puțin dificile (inedite), cărora individul este obligat să le facă față în procesul complex și variabil de adaptare la mediul de viață, asigurându-și necesarul, imediat sau în perspectivă.” Dicționarul de cerebrologie (1998), de Leonard Gavriliu

Inteligența reprezintă capacitatea generală de a acționa, de a gândi rațional și de a avea relații eficiente cu mediul. Inteligența, ca și concept critic, a fost îndelung studiată. Primele teorii psihologice considerau că indivizii dețin în măsuri diferite o inteligență generală și fixă, echivalată cu abilitățile de gândire și concretizată în cât de bine și cât de mult învață un individ. Teoriile moderne avansează ideea unui intelect multiplu care explică diferențele individuale prin profilurile unice de inteligență ale fiecăruia. Inteligența este văzută astfel ca fiind multidimensională și dinamică.

O teorie în domeniul cercetării inteligenței este cea susținută de *Cronbach* și *Snow*, care argumentează că eficiența abordărilor instrucționale este diferită datorită aptitudinilor specifice ale subiecților care învață. Ca un corolar al acestora, apare Teoria Inteligențelor Multiple a lui *Howard Gardner*, profesor al Universității Harvard, dar și al Facultății de Medicină din Massachusetts, SUA, care consideră că există opt forme distincte ale inteligenței.

Gardner a pornit de la ideea că unii copii cu un coeficient ridicat de inteligență nu au rezultate bune la școală. El consideră că numai datorită unei prejudecăți occidentale se valorizează în școală abilități lingvistice și logico-matematice. Gardner este cel care include în categoria „inteligență” ceea ce în mod tradițional este considerat doar ca *talent/capacitate*. În viața adultă, absolvenții a diverse școli sunt confrunțați cu rezolvarea unor sarcini care solicită multiple abilități, ceea ce face ca uneori succesul din școală să nu poată fi urmat de un succes profesional. De aici, necesitatea de a stimula toate aceste abilități, pentru a pune cu adevărat în valoare potențialul individului.

Howard Gardner consideră că unul dintre marile neajunsuri ale psihologiei genetice piagetiene este reprezentat de considerarea inteligenței ca un tot, ca o aptitudine generală.

În locul viziunii unilaterale asupra intelectului, Gardner propune o viziune pluralistă, care valorifică toate fațetele activității cognitive. În viziunea sa, „inteligența este capacitatea de a rezolva probleme și de a dezvolta produse care sunt valorizate de cel puțin o cultură”. Domeniile în care se situează aceste probleme sunt diverse: știință, literatură, artă, politică etc.; natura problemelor, precum și a produselor corespunzătoare, poate fi de asemenea diversă.

Cercetând modul în care oamenii rezolvă problemele, **Gardner a ajuns la concluzia că există opt tipuri de inteligență** care se pot defini pe baza a zece criterii dintre care cele mai importante par a fi:

- manifestarea respectivei abilități de la începutul existenței omului;
- existența unui sistem propriu de simboluri (cuvinte, numere sau un limbaj specific);
- să se cunoască în care parte a creierului este localizată inteligența respectivă.

Cele inițial opt tipuri de inteligență sunt: verbal-lingvistică, logico-matematică, muzical-ritmică, vizuală/spațială, kinestezică, intrapersonală și interpersonală, naturist-ambientală, cărora le-a mai adăugat *inteligența existențială*.

Inteligența verbal-lingvistică (după cum sugerează și numele) se referă la inteligența limbii și comunicării. Aceasta include capacitatea de a vorbi, articula, de a exprima și transmite gândurile și sentimentele față de lumea exterioară. Cei care sunt bogați din punct de vedere a inteligenței lingvistice, sunt mai capabili să își exprime punctul lor de vedere într-o manieră clară, frumoasă și rafinată.

De exemplu: poeții au o abilitate lingvistică bogată așa că sunt capabili să își convertească expresiile lingvistice ca o artă, aceștia reușesc să folosească limbajul pentru a descrie o idee sau un concept abstract în câteva cuvinte.

Domeniile de performanță pentru persoanele care au inteligență lingvistică sunt: jurnalismul, literatura, psihologia, justiția.

Inteligența logico-matematică presupune capacitatea de a elabora raționamente, de a recunoaște și folosi scheme și relații abstracte. Persoanele de acest tip preferă numerele, structurile, formulele, tehnologia, conceptele matematice, abstractizările, raționamentele și devin, de obicei, contabili, matematicieni, chimiști, fizicieni.

Inteligența muzical-ritmică se conturează prin gradul de sensibilitate pe care individul îl are la sunet și prin capacitatea de a răspunde emoțional la acest tip de stimuli. Pe măsură ce elevii își dezvoltă conștiința muzicală, își dezvoltă și fundamentele acestui tip de inteligență și sunt capabili să creeze variațiuni pornind de la un inventar limitat de sunete, începând să cânte la un instrument sau să compună.

Acest tip de inteligență reprezintă „capacitatea de a percepe (în calitate de meloman), de a discrimina (în calitate de critic muzical), de a transforma (în calitate de compozitor), și de a exprima (în calitate de interpret) formele muzicale.” (Thomas Armstrong). Dansatorii pot reprezenta muzicalitatea într-

o varietate de moduri. De exemplu, aceștia pot sincroniza mișcările cu ritmul sau volumul muzicii, pot folosi mișcări expresive care sunt influențate de melodie, variații de ritm și starea de spirit.

Inteligența vizuală/spațială înseamnă a gândi în imagini și a percepe în acuratețe lumea vizuală. Abilitatea de a vizualiza, de a percepe spațiul, de a rezolva probleme și de a crea produse cu ajutorul reprezentărilor mentale, al simbolurilor grafice, al graficelor, diagramelor, precum și al imaginilor și al culorilor. Acest tip de inteligență poate fi prezent și la persoanele lipsite de vedere, nefiind atribuit strict analizatorului vizual.

Inteligența kinestezică este inteligența mișcării, a coordonării, întâlnită la gimnaști, acrobați, jucători de tenis și sportivi în general; cei care lucrează direct cu lemnul și alte materiale (dulgheri, mecanici etc). Cei care învață utilizând acest tip de inteligență au nevoie să fie implicați și dacă pot, atinge și manipula diverse obiecte. Ei învață bine prin jocuri. Au nevoie și de mișcare la nivel intern (adica mental).

Inteligența intrapersonală este inteligența singuraticilor, a poezilor solitari precum Rimbaud sau a preoților care zilnic sunt în meditație. Este inteligența celor care aleg să gândească complet diferit și să iasă la modul "brutal" din tiparele societății pentru a reflecta singuri, ei cu sine. Aceste persoane au nevoie să stea singure și să gândească pentru a înțelege. Să fie liniște și să nu fie deranjați.

Inteligența interpersonală este inteligența marilor lideri, a celor care au influențat capacitatea lor de a dezvolta relații interumane. Churchill, Ghandi, Napoleon sunt câteva nume mai recente. Primul nume mare din acest domeniu este Iisus. Cei cu inteligența interpersonală reușesc să unească și să conducă oamenii cu o ușurință incredibilă. Ei învață foarte bine în echipe, se implică în proiecte de grup și au nevoie mereu să țină contactul cu oamenii.

Inteligența naturist-ambientală are în vedere abilitățile de a înțelege natura, de a ajuta la păstrarea ei. Este inteligența specifică biologilor, exploratorilor, cercetătorilor în domeniul naturii. Copiii cu o inteligență naturistă dezvoltată se vor bucura să învețe despre plante și animale, să participe la excursii și expediții, să ajute la conservarea mediului.

Inteligența existențială reprezintă cel de-al nouălea tip de inteligență izolat de Gardner, dar pentru că n-a reușit să determine care zonă cerebrală este responsabilă de activitatea ei, nu a fost recunoscută. Aceasta înseamnă acea modalitate de cunoaștere a lumii caracteristică filosofilor, celor care pun întrebări despre sensul fericirii, începutul universului etc. Probabil că și spiritualitatea aparține acestui tip de inteligență.

Orice tip de inteligență constituie un potențial bio-psihologic. Anumite inteligențe sunt bine dezvoltate (sunt „tari“, „promit“), altele mai puțin dezvoltate (sunt „slabe“, „în risc“). Individul posedă o colecție de inteligențe care îi conferă un profil unic. Se poate ca niciuna din inteligențe să nu fie în mod special dezvoltată și totuși combinația lor să asigure un succes în viața profesională.

Ceea ce reiese evident este că: gândim, învățăm și creăm în moduri diferite. Dezvoltarea potențialului nostru depinde de ceea ce învățăm și de cum învățăm cu inteligența noastră specifică. Inteligența este fluidă, nu este fixă. Experiența bogată și variată amplifică inteligența.

Bibliografie:

1. Bocoș M. (2013), *Instruirea interactivă*, Editura Polirom.
2. Ciolan L. (2008), *Învățarea integrată pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom.
3. Gardner H. (2007), *Inteligențe multiple. Noi orizonturi pentru teorie și practică*, Editura Sigma.
4. Gardner H. (2011), *Mintea disciplinată (cod 455)*, Editura Sigma.
5. Hadârcă M., Cazacu T. (2012), *Adaptări curriculare și evaluarea procesului școlar în contextul educației incluzive*, Chișinău.
6. Băban A. (2009), *Consilierea educațională, Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, Editura ASCR, Cluj-Napoca.
7. Goleman, D. (2001), *Inteligența emoțională*, Ed. Curtea Veche, București, John Wiley & Sons Inc., NY.

Aplicație

Un element esențial în aplicarea Teoriei Inteligențelor Multiple pentru alegerea strategiilor didactice la clasă este cunoașterea profilului de inteligență a elevilor, aflarea punctelor „tari” și „slabe” ale acestora. Propunerea lui Gardner este de a expune de timpuriu elevii unor medii diferite de învățare, aparținând domeniilor care determină inteligențe diferite.

Copiii se vor orienta spre acelea care se potrivesc inteligenței/inteligențelor care „promit”, evitând domeniul inteligențelor „în risc”.

Problema inteligențelor multiple se regăsește și în cercetările autohtone. Astfel, autoarele Maria Hadârcă și Tamara Cazacu menționează: „cunoașterea profilului de inteligență de care dispune un elev sau altul, a interesului și dezinteresului elevului pentru anumite discipline școlare îi va permite cadrului didactic să personalizeze actul educațional, stabilind strategii didactice de diferențiere și individualizare a instruirii”

Dezvoltând acest tip de învățare, profesorul stimulează elevii să devină capabili să elaboreze proiecte personalizate de învățare, să-și asume responsabilitatea desfășurării învățării, conștientizând, aplicând, (auto)evaluând, gestionând și dobândind progresiv autonomie în propria formare.

Este necesar ca profesorul să propună elevilor, mai întâi, un chestionar, pentru a determina ce tipuri de inteligențe caracterizează colectivul de elevi. Identificarea profilului de inteligență permite stabilirea metodelor didactice pe care le poate utiliza profesorul, de exemplu: *învățarea prin descoperire, descoperirea prin analogie, eseul de cinci minute, harta conceptuală, metoda de explorare mijlocită bazată pe demonstrație prin scheme și imagini.*

Ulterior, profesorul pune în fața elevilor o serie de sarcini didactice care stimulează dezvoltarea inteligențelor multiple ale fiecărui copil și care permit valorizarea tuturor elevilor, inclusiv a elevului cu dificultăți de exprimare, oferindu-le tuturor șansa de a avea satisfacția propriei reușite. Deși este foarte dificil să dezvolți toate tipurile de inteligență în cadrul unei ore, totuși prin *lucru în echipă* – formă de activitate care facilitează învățarea prin cooperare – elevii cu profil de inteligență asemănător sunt stimulați să interacționeze, să se simtă parte integrantă a unui grup care le pune în valoare aptitudinea / talentul.

CHESTIONAR PENTRU IDENTIFICAREA TIPULUI DE INTELIGENȚĂ

Tip de inteligență	Inteligența mea
1. Inteligență lingvistică	
• cunosc și folosesc multe cuvinte	
• povestesc ca să explic	
• particip activ la discuții în grup	
• scriu cu ușurință texte, compuneri, poezii etc.	
• îmi place să citesc	
2. Inteligență logico-matematică	
• pot să scriu rezolvarea unei probleme într-o expresie matematică	
• explic un lucru prin comparându-l cu un alt lucru	
• compun probleme	
• explic ceva folosind scheme	
• observ legăturile dintre lucruri	
3. Inteligență spațial-vizuală	
• explic prin desene	
• observ însușirile obiectelor din mai multe direcții	
• îmi vine ușor să găsesc drumul cel mai scurt către locul unde vreau să ajung	
• îmi imaginez multe lucruri	
• observ dacă un obiect nu mai este la locul său	

4. Inteligență muzical-ritmică	
• îmi plac anumite sunete	
• inventez melodii sau ritmuri	
• confecționez un instrument muzical și îl folosesc pentru a explica ceva	
• fredonez, bat ritmul	
• îmi place muzica	
5. Inteligență corporal-kinestezică	
• îmi controlez cu ușurință mișcările	
• particip cu plăcere la jocurile de rol	
• mimez ușor	
• dansez și îmi place să fac exerciții fizice	
• am nevoie de mișcare	
6. Inteligență spațială	
• observ și notez ce se întâmplă în jurul meu	
• descriu schimbările din mediul înconjurător	
• îmi place să cresc sau să îngrijesc animale sau plante	
• desenez sau fotografiez obiecte din natură	
• împart obiectele din jur în categorii	
7. Inteligență interpersonală	
• sunt sensibil și atent la ideile, comportamentele, sentimentele și toanele celor din jur	
• cooperez bine în grupul de lucru	
• înțeleg problemele celorlalți și încerc să rezolv conflictele	
• explic ceva	
• comunic, am mulți prieteni, organizez diferite activități	
8. Inteligență intrapersonală	
• îmi stabilesc un țel și îl urmăresc cu perseverență	
• țin un jurnal	
• știu ce pot să fac și ce nu pot să fac	
• descriu persoanele care mă ajută la ceva	
• mă gândesc bine înainte de a spune sau de a face ceva	

Marchează doar propozițiile care sunt adevărate pentru tine.

Însumează de câte ori ai marcat pentru fiecare tip de inteligență și trece cifra în dreptul numărului corespunzător.

1.....
2.....
3.....
4.....
5.....
6.....
7.....
8.....

TEHNICA TERAPEUTICĂ SUN -RISE ÎN LUCRUL CU ELEVII CU CES

Prof.-educ. Ioniță Maria

Școala Gimnazială "Singidava", Cugir

Deși tehnica terapiei de tip Sun Rise este specifică elevilor și copiilor cu tulburări din spectrul autist, fiind folosită în centre de lucru, cu acei copii, 1 la 1 sau în grupuri, putem adapta principiile de bază ale terapiei și în munca la clasă, cu elevii speciali.

"Programul Son-Rise oferă strategii și principii menite să implementeze și să mențină un sistem de stimulare centrat pe copil, având următoarele principii:

Alăturarea adultului în activitățile ritualice și repetitive ale copilului, utilizarea propriei motivații a copilului, învățarea prin joc interactiv, folosirea energiei și entuziasmului, adoptarea unei atitudini pozitive, optimiste fără prejudecăți, Plasarea părinților ca principală resursă în terapie, Crearea unui mediu de joacă securizant optim dezvoltării și învățării. Rezultatele acestui program se vad în următoarele arii: interacțiune socială, comunicare, nivel cognitiv, autonomie personală." (sursă online, internet <http://autismmoldova.md/ro/info-utile/terapii/alte-terapii>)

Practic această tehnică vine pe o necesitate umană de bază, aceea de reflectare și de validare a sinelui, de transpunere a mea în pielea ta, pentru a te putea înțelege. Înseamnă totodată a reflecta sau a oglindi emoția copilului, atitudinea lui, a reflecta exact ca o oglindă, pentru câteva momente, tipul de comportament al elevului. De exemplu, dacă știi că am la clasă un elev energic, joc alături de el ceva energic preț de câteva momente, pentru a intra în „frecvența” lui.

Concret, dacă ne intră în cabinet un copil agitat, cu elemente de ADHD sau autism, și, știm că adoră să țopăie, să sară, putem câteva momente să îl invităm pe trambulină și să sărim alături de el, privindu-l în ochi, și reflectând tot ce mimează el. Exact așa am făcut. Băiatul non verbal, s-a uitat atent la mine și rezona interesat cu mine, uimit că fac ca el, sar ca el, rad ca el. Fiind hiperexcitat am oprit la timp activitatea, a fost ca o conectare cu el, ca o validare că sunt acolo și îl văd, vreau să fiu ca el pentru că, mai apoi, să fie și el ca mine. Reflectarea acțiunilor lui, imitarea expresiilor copilului poate duce la a accepta ulterior mai ușor ceea ce vrem să îl învățăm la oră sau în sesiunea de terapie.

Acest principiu care stă la baza tehnicii Sun-Rise „durerea ta în inima mea”, este un bun deziderat pentru toți profesorii și terapeuții pentru a ne putea conecta psihic cu elevii cu CES. Este ca și cum într-o încăpere întunecată avem nevoie de un șoc de lumină, pentru putea vedea. Analogic vorbind este nevoie de un șoc de energie din partea noastră, a depune eforturi, a ieși din zona noastră de confort și a țopăi la propriu cu ei, a rade ca ei și a reflecta ce fac ei, atât timp cât nu este periculos ceea ce fac. Aceasta va duce la dorința lor de a fi mai receptivi la noi, la ceea ce vrem să le arătăm și va crea-consolida relația terapeutică dintre noi și copii.

La clasă am adaptat această metodă făcând un pact cu elevii, fără a fraterniza excesiv, dar a expune clar dorința mea pentru acea oră, a-i asculta ce preferințe au și ei, iar la începutul orei a încerca să ne conectăm printr-o formulă de salut proprie, printr-un joc energetic sau o perioadă de discuții deschise. Mai apoi putem trece la lecție. Ei simt că eu i-am ascultat și sunt datori și ei să mă asculte, aceasta devenind o funcție a ascultării din respect, cu o motivație corectă și nu de frică. Astfel am devenit ca o familie, și propria clasă cu deficiențe mintale ușoare a avut numai de câștigat după această tehnică Sun -rise, „fă ca mine să pot fi și eu ca tine”

ATELIERE DE VARĂ “ȘOTRON” 2022

Profesor psihopedagogie specială: Enculescu Maria

Profesor psihopedagogie specială: Hangău Teodora

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia

Parteneri: Asociația Ovidiu.ro, Inspectoratul de Poliție Alba Iulia

În cadrul derulării programului *Ateliere de Vară “Șotron”- anul 2022*, susținut la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia, s-au desfășurat mai multe activități pentru copiii defavorizați din medii defavorizate cu vârste cuprinse într 3 și 9 ani.

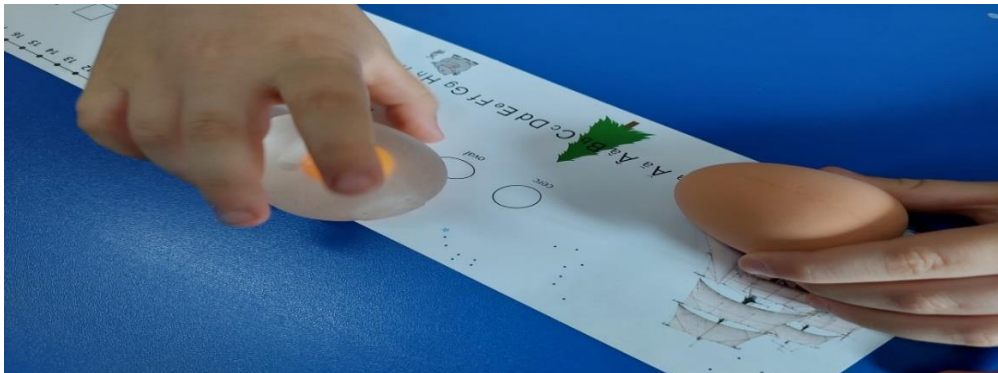
Programul vizează *Atelierele de Vară „Șotron”*, creat și implementat de Maria Gheorghiu în 2001, în Bacău, a ajutat, în ultimele două decenii, sute de profesori și mii de copii din comunități defavorizate să beneficieze de experiențe noi de învățare. *OvidiuRO* oferă profesorilor, care participă în mod voluntar la aceste ateliere, instrumentele care încurajează colaborarea, autonomia și abilitățile de gândire critică la copii. *Atelierele de Vară „Șotron”* sunt un modul educațional susținut de *OvidiuRO* an de an, pe perioada vacanței de vară, cu un impact major asupra copiilor, profesorilor și părinților din comunități rurale și urbane defavorizate. În timpul verii, profesorii voluntari susțin

activități atât cu copiii de grădiniță, cât și cu cei din învățământul primar, care au nevoie de intervenții remediale, după un format pregătit de *OvidiuRO* și diseminat în urma a numeroase training-uri. Atelierele de Vară Șotron, ediția 2022, sunt dedicate și copiilor care în septembrie vor începe clasa pregătitoare. Sursa <https://www.ovid.ro/ce-facem/programe-pentru-copii/ateliere-de-vara-sotron/>

Profesori de Psihopedagogie Specială la Centrul Școlar de Educație incluzivă din Alba Iulia cu susținerea doamnei director prof. Boescu Nicoleta, am mers împreună cu asistentul social al școlii în cartiere defavorizate și am reușit să strângem copii dornici să petreacă timp de calitate în lumea poveștilor și a culorilor.

Odată formată grupa de prichindei, fiecare zi a avut o tematică temeinic pregătită pentru a ne asigura că li se oferă o experiență unică și stimulativă.

Anexa 1.

Activitățile au fost realizate atât indoor cât și outdoor. Micuții au fost captați în fiecare zi de câte o poveste captivantă (anexa 2 de mai jos), pe care o citeam împreună ajutându-ne de frumoasele ilustrații pe care le oferea fiecare carte.

Anexa2

Pornind de la povestea citită s-a urmărit încadrarea mai multor activități cu scop educativ. Aceștia au putut da frâu liber imaginației colorând (anexa 3) și pictând care mai de care mai frumos astfel împreună am creat un mijloc de comunicare eficient.

Anexa 3

Micuții au făcut puzzle-uri cu suport vizual și s-au jucat cu literele. Nu au lipsit și cântecelele psihomotrice folosind atât medodele clasice dar și moderne în reproducerea acestora. Copiii însetați de cunoaștere au explorat natura privită și la propriu dar și la figura cu ajutorul lupei, au desenat cu cretă, au jucat șotronul.

Anexa 4 și 5

Copiii au învățat poezii și au repetat zilnic timp de două săptămâni spălătul corect pe mâini. Spre deliciul fiecăruia am pregătit cea mai delicioasă limonadă la care fiecare a contribuit cu drag.

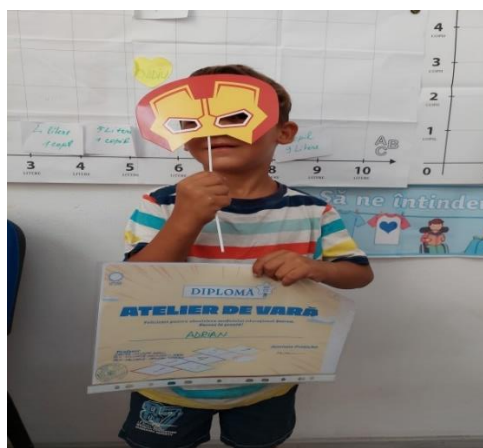
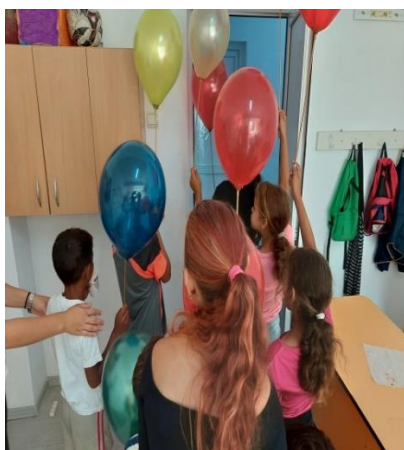
Anexa 6

Am avut și invitat pe domnul polițist Cristea Flaviu de la Inspectoratul de Poliție Alba Iulia care le-a reamintit copiilor importanța respectării regulilor de circulație, alături de care au spus poezii și au cântat.

Finalitatea acestui proiect a avut ca temă *Festivitate Gala de Premiere, Măștile preferate, Diplome, Pizza*, dar și umflatul baloanelor colorate preferate. Anexa 8 și 9

În concluzie fiecare zi din cadrul proiectului a fost presărată cu zâmbete și voie bună din partea tuturor, diploma fiind oferită simbolic ca mulțumire pentru fiecare zi petrecută alături de noi. Proiectul Ovidiu.ro a fost un mijloc minunat de a ne bucura unii de alții dar și de învățare de calitate.

Bibliografie: Pozele sunt din arhiva personală;

<https://www.ovid.ro/ce-facem/programe-pentru-copii/ateliere-de-vara-sotron/>

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0RGJ5RpicAecVT5btwZUxh62Dn4mcz4jkr1koXuGSo51XzGww5gUP7Cc1nhF9Eei5l&id=100057375561338

PROIECT DE ACTIVITATE TERAPEUTICĂ LOGOPEDICĂ

Prof. Sevestrean Ana Gabriela
Liceul Tehnologic „Timotei Cipariu” Blaj

TULBURAREA DE LIMBAJ: capacism (alterarea sunetului c, consoană surdă, ocluzivă, posterolinguală, velară)

TEMA ACTIVITĂȚII: „C în poziție inițială, mediană și finală în cuvinte”

TIPUL ACTIVITĂȚII: consolidare

DURATA: 45 minute

Competențe generale:

1. Receptarea și utilizarea adecvată de mesaje orale în diverse situații de comunicare

2. Receptarea și elaborarea de mesaje scrise în diverse situații de comunicare

Scopul activității: formarea deprinderilor de articulare și pronunție corectă; dezvoltarea auzului fonematic; consolidarea pronunției corecte a fonemului „c” în diferite poziții în cuvinte;

Competențe și activități specifice:

C1 - să execute corect exercițiile de respirație și motricitate a aparatului fonoarticular;

C2 – să emită reflectat „c” în logatomi și în cuvinte, în poziție inițială, mediană și finală;

C3 – să denumească, articulând corect, imaginile prezentate;

C4 – să identifice cuvintele care conțin sunetul „c”, precizând poziția acestuia în cuvânt;

C5 – să rezolve corespunzător exercițiile propuse;

METODE ȘI PROCEDEE DIDACTICE: demonstrația articulatorie, explicația, exercițiul, jocul didactic

MIJLOACE DIDACTICE: - imagini a căror denumire conțin „c” (din „Să învățăm cu...plăcere” E. Vrășmaș, RENINCO 2007)

-softuri educaționale: „Hai să- l spunem pe R, A, M...”

„Alfabetul”

„ABC-ul cu Lolek și Bolek”

- resurse digitale pentru evaluare- wordwall

➤ <https://wordwall.net/resource/11006552>

➤ <https://wordwall.net/ro/resource/8300643> ,

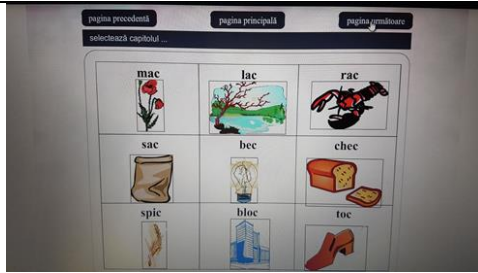
➤ <https://wordwall.net/ro/resource/6625416> .

- material verbal (cuvinte, enunțuri, poezii);

MOMENTELE ACTIVITĂȚII	DURATA	DESFAȘURAREA ACTIVITĂȚII	METODE SI MIJLOACE DIDACTICE	EVALUARE
Moment introductiv	1 min.	Pregătirea materialului didactic; așezarea grupei de elevi în fața oglinzii logopedice.		
Reactualizarea articulării corecte a fonemului „c”	5 min.	Se execută împreună cu elevul exerciții pentru mobilitatea aparatului fono-articular (maxilare, limbă, palat) ➤ Inchide / deschide gura, liber/ cu rezistență ➤ Ridicarea și coborârea limbii cu lipirea apexului la incisivii superiori/ inferiori cu gura deschisă ➤ Întinderea buzelor cu gura închisă	demonstrația Exercițiul	formativă

Captarea atenției	5 min.	➤ Intinderea buzelor cu dezgolirea dinților ➤ Scoaterea și retragerea limbii spre gât ➤ Ghemuirea limbii spre gât ➤ Căscare cu retragerea limbii și a maxilarului inferior ➤ Deglutiție ➤ Imitarea tusei, a gargariei, a gâfâitului Exerciții pentru educarea respirației În cazul sunetelor C-G-H se va pune accent pe dezvoltarea expirului oral Respirație nonverbală: • Suflă în lumânare • Umflă balonul • Suflă cu paiul în apă • Suflă în confetti așezate pe dosul mâinii • Aburește oglinda • „Fotbal” pe masă cu un ghemotoc de vată Respirație verbală: • Pronunță vocalele rar, ritmic, prelung • Pronunță ritmic consoanele • Pronunță grupe de vocale într-o singură expirație • Pronunță silabe (c+v) într-o singură expirație (pa-pe-pi-po-pu) • Numără până la 10 în expir Impostarea sunetului în silabe directe/indirecte/logatomi/silabe duble: ca co cu că cî ac ec, ic oc uc îc caca coco cucu căcă căcî cac coc cuc căc căc aca oco ucu ăcă îcî Onomatopee		
Anunțarea temei și a obiectivelor				
Dirijarea activității terapeutice	2 min.	Captarea atenției se face prin utilizarea softului educațional ALFABETUL -se cere elevului să denumească obiectul și să selecteze literele cu masele pentru a forma cuvântul vizionat	soft educațional ALFABETUL	

Consolidarea deprinderilor de emiteră corectă	8 min.	Se prezintă titlul lecției și se enumeră obiectivele urmărite: Azi ne vom juca din nou cu sunete și cuvinte pentru ca voi să pronunțați cât mai bine sunetul „c”, să-i identificați poziția în cuvinte și propoziții -se apasă apoi pe maneta din partea dreapta a jocului (ALFABETUL) și se rezolvă puzzle-ul cu imaginea a cărei denumire începe cu sunetul „c” Vom utiliza softul educațional logopedic „Hai să-l spunem pe R, A, M...” Onomatopee Introducerea sunetului în cuvinte monosilabice (initial, final):	explicația exercițiul demonstrația articulatorie Soft educațional „Hai să-l spunem pe R, A, M...”	Formativă
--	---------------	--	---	------------------

Exemplu:

cap, cal, car, cad

bac, dac, fac, loc, toc, foc....

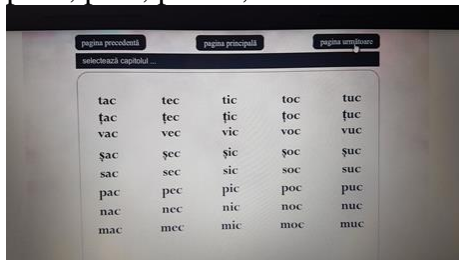
Introducerea sunetului in cuvinte polisilabice (inițial, median, final)

Exemplu:

cade caiet, carte, copil

vaca, ficat, bucuros

petic, pitic, paznic, stomac

Cuvinte cu dublu C

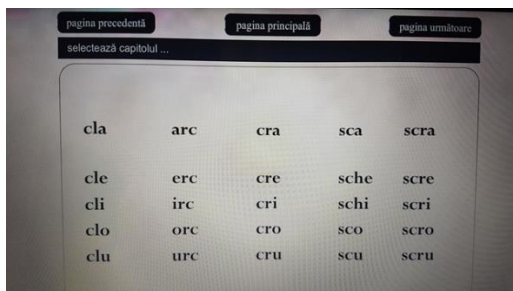
Exemplu: coc, cuc, colac, capac,

conduc, cozonac...

C in grup consonantic (CL, CR)

Clar, clan, clin, clor, Claudiu, crai,

cret, crap....

Se revine apoi la softul educațional ALFABETUL . Se prezintă o imagine care reprezintă un obiect a cărui denumire conține sunetul c și se cere elevilor să denumească obiectul alegând literele potrivite din jurul imaginii.

Demonstrația
articulatorie

Model verbal
exercițiul

soft
educational
ALFABETUL

Realizare feed-
back-ului

10 min.

Se emit reflectat cuvinte cu „c” în poziție inițială, mediană și finală.
Se denumesc imagini incluzând cuvinte cu sunetul c.
Se emit reflectat enunțuri în care sunt incluse cuvinte cu c.
-se trece la jocul „Poiana literelor”, unde facem cunostinta cu literele, elevii va trebui sa selecteze literele solicitate de șoricel și să construiască cuvinte cu acestea.

Rezolvarea fișei (vezi Anexa1) cu următoarele sarcini:
- citește cuvintele și stabilește poziția sunetului c în cuvinte;
- citește enunțurile și încercuiește cuvintele care conțin sunetul c;
Utilizând softul educațional „ABC-ul cu Loleck și Bolek” elevii vor identifica și selecta cu mouseul cuvintele care conțin sunetul c și le vor pronunța corect și vor construi oral enunțuri cu acestea

Joc didactic

finală

Exercitiul
Fișa de lucru

Evaluare	5 min.	Vor identifica și colora din imagine desenele a căror denumire încep cu sunetul „ c”, vor căuta litera „ c” ascunsă în imaginea cu încăperea... Exerciții de recitare, după model, a poeziilor „Necazul lui Nicușor”, „Cu cortul”. (Anexa 2) Evaluarea se va realiza cu ajutorul resurselor digitale pentru evaluare-wordwall 1. Roata aleatoare – învârtă roata și rezolvă cerința 2. Ex. Spune un nume de băiat care începe cu „ c”...	Soft educațional „ABC-ul cu Lolek și Bolek” Material verbal	
----------	--------	--	---	--

0:17

Învârte

<https://wordwall.net/resource/11006552>

Chestionar- apasă pe imaginile în a căror denumire se aude sunetul „c” în interiorul cuvântului....la început....final

Exemplu

<https://wordwall.net/ro/resource/8300643>

1. Ferestre- deschide fereastra și citește cerința
ex Găsește trei alimente care încep cu „c”
De câte ori se aude sunetul „c” în cuvântul „cuc”

<https://wordwall.net/ro/resource/6625416>

Se vor face aprecieri asupra modului de implicare a copiilor în activitate .

Resurse
digitale
Wordwall.net

Îcheierea
activității

MATERIAL VERBAL PENTRU CONSOLIDARE - SUNETUL „c”

Anexa 1

Cuvinte cu c în poziție inițială:

-cap, cal, car, caș, cad, cam, coș, con, cană, casă

Cuvinte cu c în poziție mediană:

- vacă, nucă, acum, Luca, Lică, pisică, local, borcan, bancă

Cuvinte cu c în poziție finală:

- pitic, voinic, noroc, gândac, stomac, bondoc, dovieac.

Propoziții

Coc un cozonac în cuptor.

Camelia se culcă în cort.

Anexa 2

Poezii

Un moș cu un coș

În coș un cocoș

Moșul cu coșul

Coșul cu cocoșul.

Necazul lui Nicușor

Cri-cri- cri, greierași vei auzi.

Cra- cra- cra, ciorile te vor certa,

Cot- co- dac, zbiară cloșca în cerdac.

Chiț- chiț- chiț șoricel în legănuț

Nicușor e necăjit

A mâncat doar un covrig

Și o gură de plăcintă

Și- acum toate la el țipă.

Bibliografie:

1. Gherle, Ș.A – „Și eu vreau să vorbesc corect”, Ed. Universitară, București 2010
2. Hărdălău, L., Druguș, I. -, „Logopedie prin jocuri și exerciții”, Ed. Primus, Oradea, 2010
3. Vrăsmaș, E – „Să învățăm cu...plăcere”, supliment al revistei „Învățământul preșcolar” 2007
4. Vrăsmaș, E; Stănică, C – „Terapia tulburărilor de limbaj”, EDP, București 1997

FIȘĂ DE LUCRU

Prof. Trif Veronica-Florentina
Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Alba Iulia

Relatarea unei întâmplări trăite

De dimineață, am plecat grăbită la școală. N-am avut timp nici măcar pentru servirea micului dejun, deoarece m-am trezit târziu. În drum spre școală, am trecut mai întâi pe la magazin, să-mi cumpăr o ciocolată pe care am mâncat-o toată. Apoi am ajuns la școală.

M-am așezat în bancă, vrând să-mi scot din ghiozdan cărțile și caietele, dar dintr-o dată m-a cuprins o durere cumplită de stomac. Am început să mă vait.

Doamna învățătoare, alarmată de starea mea, m-a dus de urgență la cabinetul medical al școlii. După aceea le-a dat telefon părinților mei. La cabinetul medical, medicul și-a dat seama imediat care este cauza durerilor mele și, împreună cu asistenta, mi-au administrat tratamentul necesar.

Îngrijorați, părinții mei au sosit la școală, tocmai în momentul când medicul mă sfătuia în privința menținerii stării de sănătate printr-o alimentație sănătoasă și echilibrată.

Am înțeles, în cele din urmă, ce importanță au micul dejun și celelalte mese ale zilei.

Răspunde în scris la întrebări:

1. Pe unde a trecut fata, mai întâi, în drum spre școală?

.....

2. Ce s-a întâmplat apoi cu starea ei de sănătate?

.....

3. Ce măsuri a luat doamna învățătoare?

.....

4. Ce a înțeles fata în cele din urmă?

.....

Relatarea unei întâmplări trăite trebuie să urmărească succesiunea momentelor întâmplării.

În relatare este recomandat să folosim expresiile: mai întâi, apoi, în cele din urmă.

Să exersăm!

1. Povestește o întâmplare prin care ai trecut și ți-a rămas în minte ca fiind deosebită.
2. Amintește-ți o întâmplare hazlie, pe care să o relatezi, respectând cele trei părți ale unui text creativ folosind expresiile: mai întâi, la început; apoi, după aceea, în continuare, pe urmă; în încheiere, în cele din urmă.

Bibliografie: Limba și literatura română, Manual pentru clasa a III-a, Editura Ars Libri, 2016

FIȘĂ DE LUCRU

Prof. Trif Veronica-Florentina
Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Alba Iulia

Exprimarea acordului sau dezacordului față de acțiunile și atitudinile personajelor sau persoanelor

Să ne amintim!

A fi de acord înseamnă a accepta, a aproba fapte, întâmplări, comportamente, atitudini ale unor persoane sau personaje.
A exprima dezacordul înseamnă a nu accepta, a dezaproba anumite manifestări, comportamente, fapte.

Citește textul:

Ariciul și veverițele

după Lev. N. Tolstoi

Veverițele harnice adunaseră alune gustoase toată vara. Acum venise toamna friguroasă, cu vânt rece și ploi dese și mărunte. Din cauza ploilor însă, alunele strânse cu trudă începuseră să se ude. De îndată ce se iveau un strop de soare, veverițele scoteau alunele de prin scorburi, ca să le usuce.

Într-o zi, pe când duceau alunele la loc înșorit, s-a apropiat de ele un arici, care lenevise toată vara. Ariciul le întrebă:

- Îmi dați și mie câteva alune, ca să am și eu ce mânca la iarnă?
- Ascultă, ariciule! spuse una dintre veverițe. Noi am muncit zi de zi toată vara! Am strâns cu grijă bob cu bob. Nu vrem să răbdăm de foame în timpul iernii! Tu ce ai făcut cât a fost vara de lungă?
- N-am avut timp să pun nimic deoparte pentru iarnă! M-am plimbat prin poiana cu flori! răspunse ariciul.
- Ei, dacă te-ai plimbat toată vara, poți să dormi toată iarna! Noi nu îți dăm alune! Au strigat veverițele râzând. Lenea nu aduce nimic bun!

Să exersăm!

1. Exprimă-ți acordul sau dezacordul în legătură cu atitudinea veverițelor față de arici.

.....

2. De ce ariciul merge la veverițe? Tu ai fi procedat la fel? Motivează.

.....

3. Ești de acord cu fapta ariciului? Argumentează-ți răspunsul.

.....

4. Ești de acord cu atitudinea ariciului față de muncă? Argumentează-ți răspunsul.

.....

5. Cum ai fi procedat dacă te-ai fi aflat în locul veverițelor? Dar al ariciului?

.....

6. Completează expresiile cu răspunsuri potrivite.

Veverițele adună alune fiindcă

Alunele strânse erau ude din cauza

Ariciul vine la veverițe pentru că

Veverițele îi spun ariciului să

Bibliografie: Limba și literatura română, Manual pentru clasa a III-a, Editura Ars Libri, 2016

FIȘĂ DE LUCRU

Prof. Trif Veronica-Florentina
Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Alba Iulia

Camaradul meu, Coretti

după Edmondo de Amicis

Vântul și ploaia începuseră în timp ce mă plimbam pe bulevardul Corso. Auzii pe cineva strigându-mă pe nume; era Coretti, camaradul meu. Sărăcuțul, era asudat și obosit de tot, căci ducea în spinare o sarcină de lemne. Un om ce se afla în car îi dădea lemnele rând pe rând. El le căra în prăvălia tatălui său și le grămădea cu grabă într-un colț.

- Ce faci, Coretti? îl întrebai eu.
- Nu vezi? îmi răspunse el, întinzând mâinile ca să mai prindă alt rând de lemne, îmi repet lecția! Eu râsei. El, însă, vorbea serios și, ținând lemnele cu amândouă mâinile, începu să repete lecția.
- Nu vii puțin în prăvălie? îmi zise el.

Am intrat.

- Ia spune-mi, Coretti, unde îți înveți lecțiile? îl întrebai.
- Vino de vezi! Mă duse într-o odăiță din dosul prăvăliei, cu o măsuță într-un colț, pe care erau așezate cărțile, caietele și lucrarea începută.
- Uite, zise el, rămăsesem la răspunsul al doilea: din piele se fac încălțăminte, cingători, chingi ... Luă condeiul în mână și scrise mai departe.
- Aoleo! Cafeaua dă în foc! strigă el deodată și aleargă să tragă ibricul la o parte.
- E cafeaua mamei, îmi zise el, am fost silit să învăț cum se face Așteaptă-mă puțin să i-o duc! Ba vino și tu; mamei i-ar părea bine să te vadă. E în pat de șapte zile, biata mamă!
- Arși! Tot mereu mă ard la deget cu ibricul ăsta!

Deschise o ușă și intrară într-o odaie tot așa de mică. Mama lui Coretti era culcată într-un pat mare.

- Ți-am adus cafeaua, mamă! zise Coretti, dându-i ceașca. Băiatul acesta e un camarad de-al meu.
- Bine, domnișorule, zise buna femeie, bravo, drăguțule!
- Îți mai trebuie ceva, mamă? Lemnele sunt descărcate. Când o trece pe aici femeia cu unt, o să-i dau patruzeci de lire. Nu te îngriji, mamă, totul merge strună.
- Îți mulțumesc, Coretti, răspunse femeia.

Ne-am întors în bucătărie.

- O să fac diseară ce mi-o mai rămâne din lecții. Bine de tine, că ai atâta timp, ca să înveți și îți mai rămâne și de plimbare!

Coretti este totdeauna un sprinten și harnic copil.

- Aș vrea, când s-o întoarce tata, să găsească toate lemnele luate din piața Veneția aranjate: ce mulțumit ar fi! Dar ce m-ar bucura mai mult, ar fi să văd pe mama sănătoasă. Azi, slavă Domnului, îi este ceva mai bine. Acum nu mai pot sta de vorbă cu tine, să ne vedem sănătoși, prietene, mâine! Ce bine îmi pare că ai venit să mă vezi! Ferice de tine! Strigă el.
- Nu, Coretti, nu! Tu ești mai fericit: tu, căci înveți și muncești mai mult decât mine, tu, fiindcă ai dat ajutor părinților tăi, tu, dragul meu camarad, pentru că ești bun, de mii de ori mai bun decât mine!

Vocabular

bulevard – stradă largă;

camarad – coleg, tovarăș, prieten;

prăvălie – magazin;

odaie – încăpere, cameră;

condei – instrument de scris;

liră – unitate monetară;

Să înțelegem textul!

1. Unde își făcea Coretti lecțiile?

.....

2. Ce alte treburi casnice mai avea de făcut copilul?

.....

3. Care era cea mai mare dorință a lui Coretti?

.....

4. De ce era considerat Coretti ca fiind fericit?

.....

Bibliografie: Limba și literatura română, Manual pentru clasa a III-a, Editura Ars Libri, 2016

PROIECT EDUCAȚIONAL

DIVERSITATE ÎN EDUCAȚIE

Profesori coordonatori:

Pataki Ancuța

Tutelea Mihaela

Gubaș Laura

Aron Maria

Liceul Tehnologic „Timotei Cipariu” Blaj

Motto: „Toți suntem genii. Dar dacă judecăm un pește după capacitatea sa de a se urca într-un copac, acesta va crede toată viața că este un prost”

Albert Einstein

Diversitatea din rândul elevilor reprezintă o mare provocare pentru școală. Să-i oferi fiecărui elev o șansă egală de succes în școală înseamnă să înțelegi nevoile de învățare ale fiecăruia și să răspunzi acestor

nevoi individual. Echitatea în educație nu înseamnă să le dai tuturor la fel, ci să-i oferi fiecăruia ceea ce are nevoie.

Pentru a gestiona cu succes activitatea în școală, profesorul trebuie să fie conștient și deschis față de diversitatea elevilor din punct de vedere al caracterelor, stilurilor de învățare, sexelor, grupelor de vârstă, nevoilor de dezvoltare, capacităților intelectuale, etc.

Învățământul special este familiarizat cu diversitatea, în special datorită diferitelor tipuri de deficiențe pe care le prezintă elevii noștri. Astfel, în permanență ne străduim să-i cunoaștem mai bine și astfel să luăm în calcul diversitatea atunci când planificăm lecțiile și evaluarea.

Prin activitățile comune desfășurate în școală, urmărim valorificarea potențialului maxim al fiecărui elev, aprecierea calităților fiecăruia și încurajăm deschiderea față de diversitate atât a elevilor între ei cât și a părinților.

Obiectivele proiectului:

- Discuții: Orice persoană are dreptul la educație!
- Înțelegerea importanței educației pentru viitorul lor;
- Să descopere școala ca centru al activității sociale;
- Dezvoltarea aptitudinilor și înclinațiilor artistice ale elevilor.

Grupul țintă: elevii claselor Pregătitoare, a II/III-a, a VII-a și a IX/X-a

Locul desfășurării: sala de clasă

Activități propuse

Nr. crt	Activitatea	Desfășurarea activității
1.	Sunt și eu școlar!	*Discuții profesori-elevi-părinți: Orice persoană are dreptul la educație! *Înțelegerea importanței educației pentru viitorul acestor copii speciali;
2.	Atelierul creativ	*Realizarea „Expoziției clasei” din colaje, desene, picturi specifice anotimpului toamna; *„Copacul diversității”, este lucrarea comună a elevilor care iubesc natura și culoarea. Panoul este expus pe holul școlii.
3	Toamna-i cânt și poezie!	*Program artistic (cântece, poezii, dans) despre toamnă: - A, a, a a venit toamna da! - Toamnă darnică! - Noi acum suntem școlari! - Dansul toamnei - Toamna, de Demostene Botez - Prunele, - Vânt de toamnă, de M. Lovin -Toamna, de Lucia Muntean
4	Diversitate în educație	* Vizionarea colajului foto/video din activitate împreună cu părinții și elevii; *Recunoașterea calităților și aptitudinilor fiecărui elev; *Aprecierea individuală a acestora.
5	Concluzii	* Toți suntem diferiți, toți suntem valoroși, toți suntem frumoși!

--	--	--

Perioada de desfășurare: 3-10 octombrie 2022

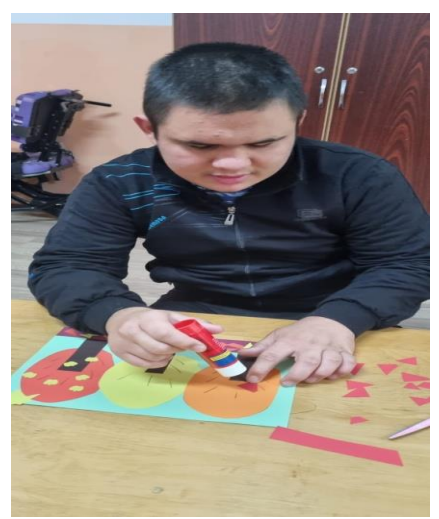
Discipline implicate în proiect: Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională, Socializare

Metode de evaluare:

- Evaluare orală (cântece și poezii despre anotimpul toamna);
- Realizarea „Expoziției clasei” cu lucrările elevilor;
- Expunerea lucrării comune pe holul școlii;
- Realizarea unui colaj foto/video cu secvențe din activitatea derulată;

Colaj foto din activitate

INTEGRAREA PRIN SPORT A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Prof. Mărginean Cornelia

Liceul Tehnologic „Timotei Cipariu” Blaj

Problematica integrării persoanelor cu dizabilități este prioritară atunci când vorbim de învățământul special și ar trebui să sensibilizeze factorii decizionali ai societății actuale. Persoanele cu dizabilități au aceleași drepturi ca oricare altele pentru desfășurarea unei vieți normale, dar din păcate în cazul acestora, aria de manifestare și serviciile oferite sunt limitate. Ținând cont de aceste nevoi, proiectul Cupa Down la Tenis de Masă inițiat în anul 2015, de către Liceul Tehnologic „Timotei Cipariu” Blaj, reprezintă un mijloc de evadare dintr-o existență sedentară și de izolare impusă de un anumit grad de handicap.

În comparație cu învățământul de masă unde oferta de concursuri este largă, elevii din învățământul special au șanse reduse de a participa la concursuri, regulamentele competițiilor fiind adaptate după regulamentele Fundației Special Olympics România, încurajându-se astfel participarea și aprecierea precum și progresul personal al sportivilor eligibili, eliminându-se discriminarea valorică.

Aflată la a-VII- a ediție, Cupa Down la Tenis de Masă, anul acesta s-a desfășurat în data de 9 decembrie în sala de sport a Liceului Tehnologic „Timotei Cipariu” Blaj și a reunit la start 32 sportivi din 5 județe (Alba, Hunedoara, Oradea, Sibiu, Sălaj).

Partenerii proiectului au fost Inspectoratul Școlar Județean Alba, Centrul de Recuperare Neuromotorie Pruncul Isus, Mediaș, Asociația Centrul Terapeutic Marea Neagră și Fundația Special Olympics România, proiectul având ca scop principal crearea unui mediu favorabil de manifestare a persoanelor cu dizabilități.

Obiectivele specifice urmărite au fost:

- participarea elevilor cu CES la cel puțin două antrenamente de tenis/săptămână;
- îmbunătățirea condiției fizice și dezvoltarea deprinderilor specifice jocului de tenis de masă;
- conștientizarea activității de voluntariat și impactul avut asupra evoluției și integrării persoanelor cu dizabilități;
- atragerea de sponsori în derularea competiției;
- îmbunătățirea parteneriatului școală-familie.

Poveștile frumoase se scriu împreună și de aceea aducem sincere mulțumiri către conducerea Liceului Tehnologic „Timotei Cipariu” Blaj, precum și cadrelor didactice implicate în proiect.

**"Din brațe fă-ți aripi de fier
Și zboară cu ele spre cer!"
(Ion Minulescu)**

**PUBLICAȚIE REALIZATĂ CU SPRIJINUL
INSPECTORATULUI ȘCOLAR JUDEȚEAN ALBA
CASA CORPULUI DIDACTIC ALBA**